

debreceni független Újság

politikai napilap

KEDD, 1938 FEBRUÁR 8. XXXIV. ÉVFOLYAM 50. SZÁM.

8 fillér

Hat vaddisznót lőtt Horthy kormányzó a bielowiezsai vadászaton

A kormányzó fogadta Beck külügyminisztert — Kánya külügyminiszter elutazott Varsóba

Bielowiezsa, február 7. Horthy Miklós kormányzó Krakóból vasárnap Varsón át az orosz határ mentén fekvő Bielowiezsára utazott, hogy résztvegyen a tiszteletre rendezett háromnapos vadászaton.

Vasárnap már együtt voltak a bielowiezsai királyi vadászakastélyban a vendégek: Horthy Miklós, Magyarország kormányzója, Axel dán trónörökös, Moscicki, a lengyel köztársaság elnöke, Rydz-Smigly tábornagy, Kánya Kálmán külügyminiszter, Beck lengyel külügyminiszter, valamint a lengyel és a magyar kíséret több tagja.

Hétfőn tiszta téli reggelre ebredtek a bielowiezsai vadászakastély előkelő vendégei, akiket reggel 7 órakor harsány kürtszó ébresztett fel álmukból. Nyolc órára az ebédlőteremben gyűltek össze s reggelijük elfogyasztása után

fél kilenc órakor kocsikon elindultak az őrsengeteg mélyen felállított vadászállások felé.

A vadászat résztvevői számára összesen 15 álláskosarat tákoltak össze. A kormányzó a második vadászálláson állott. Moscicki elnök és Smigly-Rydz tábornagy között. Kánya és Beck, a két külügyminiszter nem vett részt a vadászaton. A hétfői napot Bielowiezsán töltötték s hétfőn éjjel egy órakor utaztak vissza Varsóba.

Kánya Kálmán külügyminiszter a vadászakastélyba való megérkezése után vasárnap este

hosszasan beszélgetett Sosnkowsky gyalogsági tábornok hadseregfelügyelővel és Beck lengyel külügyminiszterrel.

Orlowski budapesti lengyel követtel, Hory András varsói magyar követtel és Lepkowski Szaniszló volt budapesti lengyel követtel, a lengyel köztársasági elnök kabinet főnökével.

Ma délelőtt Kánya Kálmán külügyminiszter Keresztes-Fischer altábornaggyal és Csáky István gróffal rövid sétára indult a vadászakastély körül, majd háromnegyed 11 órakor Beck lengyel külügyminiszter és Csáky István gróf kabinetfőnök társaságában kiment a Nemzeti Parkba, ahol a bielowiezsai őrsengeteg bölényei láthatók. Ezután a két külügyminiszter és Csáky gróf részt vett a vadászat színhelyén a vadászok villás-

reggelijén, utána visszatért a vadászakastélyba.

Varsó, február 7. A mai hajítás során 29 vaddisznót lőttek.

A kormányzó ebből hatot ejtett el.

A hajításban volt három farkas is. Hír szerint azonban ezeknek sikerült elmenekülni. Hiúz nem tudtak elejteni. Az idő hideg és hóesés van. Eddig a hiúz és farkasvadászaton a hóhiány hiúsította meg.

Bielowiezsa, február 7. Változó szerencsével folyt ma egész nap a vadászat az erdőszélességben. Ma délelőtt egy, délután két hajítás volt. 12 órakor terítették vadászbedre a réten összerakott alkalmi vadászakastélyban. A vadászakastély előtt emeletmagas lángokkal lobogó máglya égett. Horthy Miklós és Moscicki elnök egymással átellenben ültek. A kormányzótól jobbra Rydz-Smigly tábornagy, balra pedig Beck külügyminiszter ült. A köztársasági elnökötől jobbra Axel dán királyi herceg, balra pedig Kánya Kálmán külügyminiszter foglalt helyet. Axel királyi herceg mellett Csáky István gróf ült. Horthy István Rydz-Smigly tábornagy mellett foglalt helyet.

Ebéd után tovább folyt a vadászat, a hajítók még kétszer pásztyázták végig a mai napra kijelölt vadászterületet. Bár az idő a vadászszerencsének nem kedvezett s a hiúzok, farkasok elkerülték a hajítók vonalát, Horthy Miklós

kormányzó ritka gazdag vadászakastélyt ejtett. Összesen 29 vaddisznó esett, ebből 6 vadkan, köztük

a mai vadászat legszebb példánya, egy kb. 180 kg-os vadkan került a kormányzó terítékére.

Horthy István 1. Orlowski budapesti lengyel követ 4, Hory András varsói magyar követ 1, Brunswiek György ezredes 1 hatalmas vadkant és egy kocát ejtett. Meszszehangzó kürtszó jelezte délután 4 órakor a mai hajítás befejezését. Hazatérés előtt Horthy Miklós megtekintette a zsákmány kiterített példányait és a kastélytól 20 km-re fekvő vadászterületről felhatkor gépkocsizott el. A vadászakastélyban a kormányzó kipirultan, jókedvűen mesélte el a vadászat gyönyörű lefolyását Kánya Kálmán külügyminiszternek, Keresztes-Fischer Lajos altábornagynak, Csáky grófnak és István fiának. Különösen a vadászat nagy-szerű rendezése tetszett a kormányzónak, aki többször kifejezte legteljesebb megelégedését. A vadászatot holnap folytatják.

Horthy Miklós kormányzó délután a vadászakastélyban magánhallgatáson fogadta Beck lengyel külügyminisztert.

Varsó, február 7. A lengyel sajtó ma is oldalakon keresztül foglalkozik Horthy Miklós látogatásával. A hivatalos látogatással kapcsolatos esemé-

nyekről szóló beszámolókon kívül megint sok cikket szentelnek a lengyel-magyar barátság méltatásának s hangsúlyozzák, milyen fontos esemény a magas vendég látogatása.

Varsó, február 7. A Horthy Miklós kormányzó varsói fogadását intéző bizottság felhívást intézett a főváros lakosságához. Ebben bejelenti, hogy a kormányzó február 9-én érkezik Varsóba.

A Főméltóságú Kormányzó úrnak — mondja többek között a felhívás — a nemes magyar nemzet legelső polgárának személye szívünkben a két nemzetet századok óta egyesítő legszentebb barátság érzéseit váltja ki. — Varsó minden polgárának részt kell vennie a magyar nemzet hősnéinek tiszteletére rendezendő ünnepeken, hogy kifejezésre juttassák a Főméltóságú Kormányzó úr varsói tartózkodásán érzett igaz örömeiket.

Bielowiezsa, február 7. Kánya Kálmán külügyminiszter a mai vadászbéd után Csáky István gróf társaságában megtekintette az elkerített tenyészterületen karámban élő bölényeket. Az estebéd után Kánya Kálmán Beck külügyminiszter és Csáky István gróffal a pályaudvarra ment, majd

beszállt Beck külügyminiszter szalonkocsijába,

amelyet az éjszaka 1 órakor induló különvonathoz csatoltak. Ugyanezzel a vonattal hagyta el Bielowiezsát Rydz Smigly tábornagy is. Kánya külügyminiszter reggel 7 órakor Varsóban lesz, ahol a délelőtt folyamán látogató-sokat tesz.

Bielowiezsa, február 7. Estebéd után Moscicki elnök

átnyújtotta a kormányzónak a Szent Hubertus vadászjelvényt.

Sosnkowsky gyalogsági tábornok, hadsereg-főfelügyelő a lengyel vadásztársaság tiszteletbeli tagságáról szóló véres borkötéses, gallyazott díszítésű díszoklevelet nyújtotta át a kormányzónak, végül Neimann erdőigazgató Báthory István életének történelmi jeleneteit megörökítő, mesteri faragású ládikóban albumot ajánlott fel a kormányzónak. Az album ötven fényképet tartalmaz a bielowiezsai rengetegből.

Anglia erélyes jegyzéke a spanyol bűvárhajótámadások ügyében

A felkelők tért nyertek a terueli arcvonalon

London, február 7. Anglia igen erélyes jegyzékben figyelmeztette Francot a Földközi tengeri kalózkodás ellen tett új intézkedéseire, egyszerűsre mind

bocsánatkérést és kárpótlást követelt az elsüllyesztett angol hajókért.

Az együttes angol-francia őrzőszolgálatban most 70 hadihajó vesz

részt. Az algiri partokról operáló angol légi haderőt is megerősítették. A nyoni hatalmak elhatározták, hogy azt az egész területet, amelyen valószínűleg bűvárnaszádok cirkálnak, haditegületként kezelik és hadműveleteiket a háborús viszonyokhoz hasonló titoktartás mellett folytatják.

Olaszország gyors csatlakozása a

Földközi tengeri őrzőszolgálat megszervezéséhez és a Rómából Londonba érkezett egyéb hírek arra mutatnak, hogy a régóta halogtatott

angol-olasz megbeszélések újrafelvételére alkalmas légkör van alakulóban.

Angol felfogás szerint a spanyol országai idegenbarátkozás meg-

szüntetése megkönnyíti az angol-olasz megegyezést. Rövidesen lehetséges lesz, hogy Lord Petrh római angol nagykövet megbeszéléseket kezdjen Ciano külügyminiszterrel. Olyan hírek is elterjedtek Londonban, hogy Vansittart, az angol kormány állandó diplomáciai tanácsadója a közeljövőben Rómába utazik.

Salamanca, február 7. A felkelők az utolsó 48 óra alatt sikereket értek el a terneli fronton. Miután a kormánycsapatok az utóbbi héten lassanként nyugat felé szorították a felkelőket, Francoék két pap óta heves ellentámadásokat indítottak az Alfambra folyó irányában és sikerült is eredményeket elérniük. Pöbbs községet elfoglaltak és jelentéseik szerint mintegy

20 kilométerrel tölték előre vonalaikat.

A kormány hadijelentései a felkelők sikereit elismerik, de kijelentik, hogy Ceboleare Jos közelében feltartóztatták a felkelők előrenyomulását és Camanas falu környékén ellentámadásba mentek át. Terneltől északra, a Sifra Palomera hegységben, amelytől a felkelők egy korábbi jelentésük szerint elfoglaltak, a kormánycsapatok megállították a felkelők előnyomulását.

Saragossa, február 7. (Havas.) A terneli arcvonalról ma éjszaka érkezett jelentések megerősítik, hogy Sierra Palomera környékén

a helyzet tegnap gyökeresen megváltozott.

A köztársasági csapatok kezén lévő falvak és erődök a nemzetiek kezébe kerültek. A nemzetiek több, mint 3000 hadifoglyot ejtettek és több, mint 30 ezer köztársasági katonára kénytelen volt visszavonulni. A nemzeti csapatok igen sok hadianyagot zsákmányoltak, így többek között 2 üteget, 155 géppuskát és 20 katonai raktár anyagát. A nemzetiek most megtisztítják 50 km. hosszúságban és 20 km. szélességben a meghódított területet.

EDEN KÜLÜGYMINISZTER A FÖLDKÖZI TENGERI HELYZETRŐL

London, február 7. Az alsóházban Eden külügyminiszter az interpelláció befejeztével elmondta a Földközi tengeri kalózkodás ügyében várt nagyfontosságú nyilatkozatát.

— A legújabb tapasztalat bebizonyítja, hogy a nyoni egyezmény alapján alkalmazott rendszabályok nem elegendők a kereskedelmi hajók megvédésére, a jogtalan támadások ellen — mondotta. — Az angol kormány ennél fogva elhatározta, hogy közli a spanyol Kormányal és a salamancai hatóságokkal, hogy

ha ezentúl a Földközi tenger nyugati részének abban a szakaszában, amelyben a nyoni egyezmény alapján az angol tengerészeti haderő operál, búvárnaszádok találnak alámerülve, azt olyanoknak fogják tekinteni, mint amely kereskedelmi hajókat készülnék megtámadni. Az angol kormány nem tűri, hogy búvárnaszádok ebben a tengeri szakaszban alámerüljenek s utasították hadihajóit, hogy az így alámerülve talált búvárnaszádokat haladéktalanul támadják meg. (Nagy taps és éljenzés.)

Süllyed a hőmérséklet

Üsdés: Északi szél, változó felhőzet, reggel helyenként köd, egy-két helyen jelentéktelen jutó eső, vagy hózállingózás. A hőmérséklet kissé süllyed.

Nem a tulzók győzelme, hanem a mérsékeltek veresége volt a németországi átszervezés

Berlin, február 7. Európaszerte fantasztikus híresztelések és találgatások vannak forgalomban a váratlan németországi változásokról. A nagykövetelek kicserélése egyes vélemények szerint külpolitikai irányváltozást vezet be, más vélemények szerint a hadsereg és a párt ellentéteinek kiküszöbölésével a párttengely politikája kerekedett felül.

Fantasztikus híresztelések keltek szárnyra Fritsch hadsereg-főparancsnok követeléséről.

Fritsch távol akarta tartani a hadseregtől a túlzó nemzeti szocializmust,

míg vele szemben Himmler SS-vezér újabb radikális zsidóellenes kampány megindítását követelte. Göring azonban a négyéves terv érdekében szembeszállt Himmler terveivel. A hadsereg a hírek szerint feltétlenül a mérsékelt külpolitika és az angolokkal való megegyezés híve volt és egyes hírek szerint a puccstervektől sem riadtak vissza mérsékelt törekvéseik érvényesítésére.

A hadügyminiszeri tárcára, — Blomberg bukása után — Göring és Himmler pályázott és Göring kárpótlásul kapta a vezértábornaggyá való kinevezését.

A nagy átszervezés után Hitler kezében összpontosul minden hatalom, hiszen önmaga állt valamennyi fegyvernem főparancsnokságainak élére.

Hitler azonban még nem fejezte be átszervezési akcióját; még számos személyi csere várható.

Diplomáciai körökben úgy tudják, hogy Eberhardt von Stohrer volt kairói és jelenleg salamancai nagykövetet küldik Londonba Ribbentrop helyére. Hassel római nagykövet utóda Hans Frank igazságügyminiszter lesz, aki igen szíves viszonyban van Mussolinival. Bécsbe valószínűleg Hans Kriebel alezredes, volt sanghaji német főkonzul kerül. Tokióba pedig Friedrich Werner von der Schulenburg.

Bizonyos, hogy a hadsereg akaratát érvényesült, mikor közvetítő megoldást találtak és vannak, akik Göring tábornaggyi kinevezésében kárpótlást látnak azért, hogy a hadügyminiszterségtől elesett és mint légügyi miniszter, Keitel tábornok, véderőfőparancsnok fennhatósága alá került.

A nagy átszervezés nem annyira a túlzók győzelme, mint a mérsékeltek veresége volt

és elsősorban Hitler személyes sikere a krízis zökkenő nélkül való lebonyolítása. Hír szerint a kisebb rangú tábornokok között még számos személyi csere várható, amíg befejeződik a hadvezetőség teljes átszervezése. Túlzás lenne azonban azt állítani, hogy ezzel a hadsereg

teljesen a párt eszközévé válik, mert aki ismeri a német hadsereg hagyományhűségét és ellenállását a túlzásokkal szemben, az tudja, hogy a hadsereg engedményeket csak engedmények ellenében hajlandó tenni.

Róma, február 7. Hitler kancellár olaszországi tartózkodása során szemlét tart a nápolyi öbölben

az olasz haditengerészet egységei felett.

Hitler tiszteletére az olasz hadihajók különleges gyakorlatokat mutatnak be,

így egy adott jelre számtalan tengeralattjáró hirtelen megjelenik a víz felszínén, hatalmas horogkereszt alakban.

Japán kártérítést követel Kínától

Tokió, február 7. Hirota külügyminiszter az alsóházban a Kínától követelendő kártérítésekről többek között ezeket mondta:

— A japán kormány ragaszkodik a békefeltételhez, beleértve a kártérítést is. Nem kell azonban azt hinni, hogy a kártérítési összeget kizárólag készpénzben fizetnék, inkább elszámolási forgalomban egyenlítenék ki. Nem könnyű dönteni abban a kérdésben, vajjon újjal helyettesítsék-e a kínai pénz-

rendszert. Japán mindenesetre résztvesz egy északkínai jegybank létesítésében és pénzügypolitikai intézkedésekben is Észak-Kínában.

Tokió, február 7. Kantoni jelentés szerint ott folytatódna az összetűzések. Vasárnap Tungssa külváros uccáin az összetűzések alkalmával állítólag 300 ember vesztette életét. Kanton különböző részeiben az elmúlt éjszaka fegyverroport lehetett hallani.

Szegeden helyezte el bankban a pénzt a sikkasztó városi hajdú?

Pestszentlőrincen bujkált a sikkasztó hajdú, akit most a Dunántúlon keresnek.

Bárkányi Sándort, a megszökött sikkasztó városi hajdút az egész ország rendőrsége keresi. — Tegnap aztán meglepő értesítés érkezett a szegedi rendőrségtől. Pénteken

megjelent az egyik szegedi bankban egy ismeretlen férfi és jelígelés könyvre 3500 pengőt helyezett el.

Az ismeretlen személyleírása megegyezik Bárkányi külsejével s nem lehetetlen, hogy a sikkasztó hajdú helyezte biztonságba a pénzt, mielőtt átszökött a határon.

Ez a feltevés annál is inkább valószínű, mert

Bárkányi jügoszláviai születésű és rokonai még mindig ott laknak.

Szegedhez pedig a határ egészen közel van és Bárkányi, úgy látszik, egyenesen erre fel vette útját.

A sikkasztó hajdú, amint az esti jelentések mondják,

Szegeden három bankban helyezte el a sikkasztott pénzt.

1000—1000 és 1500 pengőt helyezett el a bankokban, nem számítva arra, hogy a rendőrség figyelme erre is kiterjed és lefoglalják a vakmerően elsikkasztott ezreket.

A nyomozás azt is kiderítette, hogy

Bárkányi két napig Pestszentlőrincen bujkált.

A bátyjánál bujt meg az üldözött detektívek elől, majd tartva attól, hogy esetleg ott keresni fogják, tovább szökött. Valószínűleg Dunántúlon bujkál egy nőismerősével, aki ugyanolyan hirtelenséggel és ugyanakkor tünt el a városból, mint a sikkasztó hajdú. A harcok azonban egyre szorosabba szűkül és Bárkányi rövidesen rendőrkézre kerül.

A késő éjjeli órákban olyan hírek is elterjedtek, hogy a sikkasztó hajdút Karcagon állítólag elfogták, de ez még megerősítésre szorul.

Tanácsülés a mesteruccai egyházközségben

A Mester uccai egyházközség vasárnap tartotta tisztújító gyűlését, melyet Kolozsváry Kiss László lelkész nyitott meg imával. Jelentésében beszámolt az egyházközség életéről, többek közt bejelentette a lefolyt tanácsosválasztás eredményét, melynek folyamán hat évre választottak meg 30 tanácsost.

A tisztikart is újból megválasztotta a gyűlés, csupán Jeney Mihály pénztáros mondott le és helyette Géder József lett a pénztáros. A templom felszerelésére adakozásra hívta fel a tanács a híveket. A felhívás megjelenik a „Vasárnap”-ban és postán szétküldik a híveknek.

A felhívást megelőzően is érkeztek már be megajánlások: Tóth Lajos, aki egész vagyonát az egyháznak hagyta, most egy harangot, Kerékgyártó István malomtulajdonos 500 pengőt, Tarr József és felesége Rácz Julianna 200 pengő értékű terítőt, dr. Boér Károlyné 50 pengőt és egy kelyhet, Vincze Elekne egy keresztelőedényt, Boross Sándorné és a leánykór kézimunkákat ajánlottak fel. Büszörményi Sándorné az orgonára öt pengőt adott és a Kölesönös Segélyező Egylet által indított perseyeket indította el.

Este a Kollégium dísztermében az új tanácsosok tiszteletére szertartás volt.

Vígsház

A legjobb magyar filmvígjáték:

Az ember néha téved

TÖKÉS — DAYKA — PAGER
CSORTOS — MÁLY — GOZON

Holnap, szerdán este pontban nyolc órakor Guglielmetti hangversenye a Bika dísztermében.

Jegyelővét: Méliusz és Bika-pénztár.

„Nem lesznek különleges intézkedések” „Nem fogunk házról-házra razziázni”

— mondották illetékes helyen a készülő debreceni állampolgársági igazoltatásokról

Az egész országban nagy feltűnést, sőt bizonyos tekintetben nyugtalanságot és izgalmat keltek azok az intézkedések, amely az állampolgársági igazolások folyamán történtek. Meskó Arisztid budapesti rendőrkapitányt kirendelték a tiszántúli körzetre az idegenellenőrzés és az állampolgárságok felülvizsgálása céljából.

A felülvizsgálásnak célja az, hogy a háború után beszivárgott és itt megtelepedett nem kívánatos idegen állampolgárok tartózkodási engedélyt megvizsgálják és amennyiben kiderül, hogy jogtalanul tartózkodnak az ország területén, kiutasítsák az országból.

A kirendeltség meg is kezdte ellenőrző munkáját. Ez az ellenőrzés azonban olyan széles keretek között ment végbe, hogy mindenütt nyugtalanságot keltett és sokan félre magyarázták a kirendeltség munkájának tulajdonképpeni célját. Meskó Arisztid budapesti rendőrkapitány, a kirendeltség vezetője, Nyiregyházaiban kezdte meg az állampolgárságok felülvizsgálásának nehéz munkáját: több ezer idézést küldtek szét a városban és beidézték mindazokat, akiknek a magyar állampolgársága nem volt százszázalékosan tisztázva. Az állampolgárságot igazoló okmányok nem mindenkinek voltak kéznél és így történt, hogy az igazolások során tekintélyes, évtizedek óta Nyiregyházaiban lakó kereskedők és tisztviselők is kellemetlen helyzetbe kerültek.

Az állampolgárságokat felülvizsgáló kirendeltség ugyanis mindazoktól, akiknek idézést küldött,

igazolási okmányokat kért arra nézve, hogy már a világháború előtt magyar állampolgárok voltak, illetve Csonkamagyarország területén megszerzték az illetőséget. 1851-ig visszamenően kellett kiigazodniuk a hosszú évtizedek óta nyiregyházi lakosoknak, hogy apjuk, vagy nagyapjuk Nagy-Magyarország területén lakott és 1875-ben adót is fizetett.

Természetes, hogy a nagyapák adófizetését igazoló okmányokat csak nagyon kevesen tudták előmutatni, hiszen senki sem gondolt arra, hogy valaha is — ilyen formában — szükség lehet ezekre az iratokra.

A nyiregyházi igazolások körül keletkezett izgalmak

átcsaptak Debrecenre is és az utolsó két héten valóságosan meghozták a közigazgatási rendészeti ügyosztályt, amelynek hatáskörébe az illetőségi ügyek tartoznak.

Naponta sorbaálltak a tömegek a rendőrség folyosóján, mindenki sietett még az igazoló kirendeltség idézés előtt megszerezni az állampolgárságot igazoló okmányokat, hogy eljuttassák az esetleges kellemetlenségeknek és irgalmaknak. A közigazgatási rendészeti

ügyosztályhoz többszáz illetőséget kérő kérvényt nyújtottak be és az ügyosztály felfokozott munkájára jellemző, hogy

a megfeszített munkába az egyik tisztviselő bele is betegedett.

A *Független Újság* munkatársa kérdést intézett dr. Szláv Gyula rendőrkapitányhoz, az idegenellenőrző hivatal vezetőjéhez, hogy Debrecenben milyen intézkedések várhatók az állampolgársági igazolások körül.

— Nem lesznek különleges intézkedések —

mondta a rendőrkapitány. — Az idegen állampolgárokat mi nyilván tartjuk és állandóan vannak most is igazoltatások.

Nem fogunk házról-házra razziázni, az azonban természetes, hogy azoknak, akinek kétes az állampolgárságuk, igazolniuk kell hovatartozásukat.

Igazolni kell az ilyeneknek, hogy a trianoni békekötéskor megszerezték-e az illetőséget Csonkamagyarország területén és azt, hogy apjuk, vagy nagyapjuk a régi Magyarországon születtek és 1875-ben adófizető polgár volt.

A tiszántúli körzet felülvizsgálásával megbízott kirendeltség ezek szerint tehát Debrecenben is működni fog? — kérdezzük.

Igen, — feleli dr. Szláv Gyula —

Debrecenben is felülvizsgálják az állampolgárságokat.

— Debrecenben mikor kezd meg munkáját a kirendeltség?

— Rövidesen ide is lejönnek, eddig azonban még nem kaptunk értesítést. Az igazolások tulajdonképpen már is megkezdődtek; a vonatok utasainak állampolgárságát vizsgálták felül, — fejezte be nyilatkozatát dr. Szláv Gyula.

Lám Dezső főkapitányhelyettes a közigazgatási bizottság szombati ülésén azt nyilatkozta, hogy 1851-ig visszamenően az állampolgárságok felülvizsgálása törvényes rendelkezések nélkül nem kezdődhetik meg, mert ez a rendelkezés ellentétben állana a trianoni béke rendelkezéseivel.

A főkapitányhelyettes nyilatkozata mindenesetre megnyugtatólag hat a várható igazoltatások ügyében. De egyben felvetődik a kérdés, vajon milyen alapon és milyen rendeltetéseire hivatkozva kérték eddig az állampolgárság igazolását 1851-re visszamenően?

Hol van az a belügyminiszeri rendelet, amely kimondja, hogy csak annak van joga itt élni az országban, akinek nagyapja 1851-ben is itt élt s 1875-ben adót fizetett?

— Az 1851-ig terjedő állítólagos igazolásoknak az állampolgárságot szabályozó törvényben alapja nincs, — felelt erre a kérdésre a *Független Újság* munkatársának dr. Fényes Endre

ügyvéd. — Az 1875—80-ig való adózás viszont megfelelő adókönyvek hiányában csak egyes községekben és egész véletlenül, ha igazolható, épen ezért a belügyminisztérium évtizedek óta azt a gyakorlatot fejlesztette ki, hogy

nem ragaszkodik az adófizetés tényének beigazolásához, hanem elegendőnek találta azt, ha az nyert bizonyítást, hogy az illető előzőleg foglalkozása adóköteles volt.

Egyébként sem jogos és méltányos a hatóság azon mulasztásait, hogy az adókönyvek megőrzéséről nem gondoskodott, arra a félre hártani.

aki teljesen véltén abban, hogy az adókönyvek megfelelő őrzetéről semmiféle intézkedés nem történt.

Az viszont, hogy az adózó előző nem őrizte meg az adókönyveit, nem tekinthető mulasztásnak az adózó részéről. A mai generáció sem őrzi meg az adókönyveket utódai részére, mert hiszen bízik abban, hogy a hatóságok a befizetett adókat helyesen könyvelik el és senki sem gondol arra, hogy

Máglyán elégette magát egy idegbeteg soroksárpéteri leány

Budapest, február 7. Pénteken délelőtt egy szabadnapos villamoskalauz Soroksárpéteri felé sétált a kutyájával az országúton. Egyszer csak a kutya az országút mellett a szántóföldön égett kukoricaszárkötegekhez rohant és

egy selyemharisnyás nő lábát ráncigált elő.

A kalauz nyomban a soroksárpéteri esendőrségre szaladt, ahol jelentést tett a borzalmas leletről. A esendőrök az égett kukoricaszár és a hamu között keresni kezdték a női lábszárhoz tartozó egyéb testrészeket, azonban csak

a már szinte teljesen hamuvá égett holttestrészeket tudták megtalálni.

Az égett kukoricaszár-halottól kis távolságban egy kettőtört ásványvízes üveget találtak, melynek cserpeiben spirituszmaradványok voltak.

A esendőrök kutatni kezdték, hogy ki lehet az elégett nő. Az bizonyos volt, hogy a halomra rakott kukoricaszárak spirituszsal leöntötték és a máglyát elégették a szerencsétlen nőt. Ma reggelre azután a esendőrök megállapították, hogy az áldozat

Rajzi Erzsébet 38 éves soroksárpéteri leány.

A leány testvére elmondotta a esendőröknek, hogy Rajzi Erzsébet 12 esztendő óta súlyos idegben szenvedett. Állandóan búskomor

és csak nyugtának tekintett adókönyveket más szempontok miatt kell megőrizni.

— Semmi megütközni való nincs azon, — folytatta nyilatkozatát dr. Fényes Endre, — ha a magyar állam és annak szervei a kétes állampolgársági eseteket tisztázni óhajtják. Kifogás alá csak az esnek, ha

a trianoni békeszerződés előtt kiállított illetőségi bizonyítványok felmutatása esetén is további bizonyításra szorítanak az államrendőrség azt, aki így a magyar állampolgárságát kétségtelenül igazolta.

Magyarországi községi illetőséggel csakis magyar állampolgár rendelkezhetik, egyetlen magyar község sem vehet fel senkit polgárai közé, aki nem magyar honos s így a községi kötelek igazolása egyben a magyar honosságának is kétségtelen bizonyítéka. Elvileg igaz ugyan megtörténhetik, hogy valaki a hatóság megtevesztésével szerezt meg az illetőségi bizonyítványt. Kétségtelenül tudomásom szerint három—négy ilyen bizonyítványt vizsgálta is, — a szabály azonban mégis kétségtelenül az, hogy a hatósági bizonyítvány az abban igazolt tények bizonyításának tekinthető és így a hatósági intézkedések iránti tisztelet is azt hozza magával, hogy annak tartalma valóban tekintessék, mindaddig, amíg ok nem merül fel annak kétségbevonására. Az illetőségi bizonyítvány a magyar állampolgárság kétségtelen bizonyítéka, aki ilyenrel rendelkezik, az szerintem további bizonyításra nem kötelezhető. Ilyen esetben a hatóság feladata volna az ellenkező bizonyítás...

Debrecen város polgárai ezek után érdeklődéssel várják az idegenellenőrző hivatal rövidesen megindítandó vizsgálatait.

Fülöp László.

volt és betegsége öt év óta súlyosbodott. Több ízben hangoztatta, hogy öngyilkos lesz és máglyahalált fog halni, hogy temetése senki ne kerüljön pénzébe. Január 14-én távozott hazulról, azóta nem látták. Amikor Rajzi Erzsébet testvérének felmutatták a máglya közepében talált üveget,

felismerte azt a spirituszos üveget, amely az ő konyhájából tűnt el.

A esendőrség jelentése alapján Szokolányi Zoltán, a pestvidéki ügyészség soros ügyésze a holttest felboncolását indítványozta. Fel-szeghy Róbert vizsgálóbíró előtt Előreláthatólag holnap délelőtt boncolják fel a szerencsétlen leány holttestét, hogy kétségtelenül megállapítsák, csakugyan öngyilkosság áldozata-e.

Hungária Filmszínház

MA UTOLJÁRA

a

Walewska grófnő

GRETA GARBO
émszereplésével.

Előadások: 5, 7, 9-kor! Híradó!

HOLNAP: „TUNEMÉNY”!
SONJA HEINE-vel!

Furfangos trüffel csalt ki egy szélhámos három hordót egy szőlőgazdaságtól

Furfangos trüffel lopott el egy szélhámos három hordót a Gyöngyössi szőlőgazdaság. Piac ucai borpincészetéből. A szélhámos pénteken délután megjelent báró Györfly hordógyárosnál és előadta, hogy Kelemen Péter nevű lisztkereskedőnek három eladó hordója van.

— Elhoznám a három hordót, — mondotta az ismeretlen, — de nincsen targoncája Kelemen urnak. Tessék ideadni a targoncát, mindjárt itt lesz a három hordó.

A hordógyárban nem merték az ismeretlen emberre rábízni a targoncát, elment tehát vele a hordógyár egyik inasa is. A szélhámos tehát beállított a targoncás inással a Gyöngyössi-féle borpincéhez és az udvaron

álló tizenegy hordó közül hármat felrakott a targoncára. A hordókat ezután szépen beszállították a hordógyárba, ahol 24.50 pengőért megvásárolták mind a három darabot. Az ismeretlen átvette a pénzt, nyugtát adott róla és eltávozott.

A borpince alkalmazottai csak ekkor vették észre a három hordó eltűnését. Kérdezősködni kezdtek a Piac ucai hordároktól, nem láttak-e három hordóval megrakott szekeret, vagy targoncát. A hordárok útbagazítására jutottak el azután a borpince alkalmazottai a Györfly-féle hordógyárba és így derült ki, hogy furfangos szélhámos károsította meg a borpincészetet, amely az ismeretlen szélhámos ellen feljelentést tett a rendőrségen.

A falu és a város egymásra találása volt az Ady-társaság Kelet Népe matinéja

A falu és város lelki egygyőrforsásának kivételesen szép óráit élte át vasárnap délelőtt az a közönség, — Debrecen kultúrelőadásának színe-java, — amely az Ady-társaság Kelet Népe-matinéja zsufolóságát megöltötte a Csokonai-színházban. Több volt ez a matiné, mint szabványos irodalmi előadás, ezért több, mert a legmagasabb irodalom eszközeivel, teljes művészi és tartalmi fölkészültségükben mutatta be a Tiszántúl országonévű parasztróit, akik a legkétkedőbbeket is meggyőzték népünk csodálatos szellemi képességeiről. A sok ráadás következtében több mint két és félórás műsort a közönség példátlan lelkesedéssel hallgatta végig, s ez alatt olyan mély betekintést nyert a falu gondolkodásába, belső életébe, amelyet a közvetlen tanulmányok egész tömege sem nyújthatott volna.

Juhász Géza az Ady-társaság és a Kelet Népe kapcsolatait ismertette megnyitójában. Adyt idézte, akiben harmónikus összeforrás Kelet és Nyugat. Hangsúlyozta, minél magasabbra emelkedik egy alkotás az egyetemes emberi szellem régióiba, annál mélyebbre kell furnia gyökereit a magyarsági, faji közösségébe. A megnyitót után Bajcsy-Zsilinszky Endre olvasta föl a közönség sűrű tapsaitól megmagszakítva nagyszabású tanulmányát népünk ezeréves történelmi hivatásáról. Egyforma erővel bélyegezte meg középsztályunk öntudatlanságát s be nem olvadt idegen tömegeink hatalmi mohóságát. A tömör, választékos irodalmi ízlésű, mesteri fölépítésű tanulmány után Erdélyi József olvasott föl néhány remeket legújabb, összefoglaló költeménykötetéből. Csupa a tárgyban is, megformálásában, népi ízű, eredeti a magyar szellem legtisztább forrásából táplálkozó darabot. Az egyre növekvő lelkesedéssel fogadott költemények után a kitűnő készűltségű fiatal közigazdász, Kovács Imre tartotta meg európai távlatú előadását a magyar falu gazdasági életéről. Izzó magyar előadásából kicsillant a remény, hogy a nagyszerű értékű magyar parasztság itthon is megtalálhatja boldogulását, s nem lesz kénytelen idegenbe vándorolni, mint ahogy ez a múltban, roppant kárunkra, megtörtént. A fiatalos lendületű, nagyhatású előadást H. Neményi Lili ragyogó kultúrájú énekszámai követték. Bartók és Kodály népdalgyűjtésének legjellegzetesebb darabjait mutatta be csodálatos megjelenítő erővel. Szabó Emil mesteri zongorakíséretével.

Szünet után feszült figyelem közlő Veres Péter olvasta föl tanulmányát a

város és falu viszonyáról. Széles tudással, finom elemzéssel és gazdag nyelvkultúrával plasztikus képekben világította meg a falusi nép bizalmatlanságának okát a várossal szemben, egész sereg eredeti szempontot vetve föl. Igen mély hatást tett a közönségre Sínka István egyéni ritmikus lírája is, amely a falu misztikus életérzését dokumentálta megrázó őszinteséggel s gyöngédséggel. Szabó Pál fró Só Mihály című mesteri elbeszélését Juhász Iza adta elő, úde hajlékonysággal fejezve ki a fényből-árnyból szőtt falusi történetet hol keserű, hol vidám hangulatát. Halás tapsal fogadta a közönség Gulyás Pál szüvegyszerűen előadott remekét is. Lírája egyik legjellegzetesebb darabját. A fővárosi színvonalu matiné Kőműves Sándor szavaltával ért véget, aki egy székely balladát és egy alföldi románcot tolmácsolt döbbenetes erővel és elementáris hatásal.

Szeretevendőség a nyilastelepi egyházzrészben

A nyilastelepi egyházzrész vasárnap este az egyházzrész gyűlékezeti helyiségében szeretevendőséget rendezett, amelyen nejjével együtt megjelent Maklár Károly püspök is. A szeretevendőséget Mezey Béla lelkipásztor bevezető szavai nyitották meg, majd Szász Imre esperes tartott nagyhatású beszédet a presbiterek kötelességeiről. Baja Mihály költőmunkaiból olvasott föl, majd Szász Imréné egyházi éneket adott elő. A szeretevendőséget dr. Fesedy Aladár lelkipásztor szavai zárták be.

A spanvol köztársaságaiak lelőttek egy magyar pilótatisztet

Sopron, február 7. A spanvol harc-térről magyar repülőtszert halálának híre érkezett Sopronba. A hír szerint, Gunda Gyula főhadnagy, a soproni helyőrség volt tisztje, a termeli harcokban vadászgépével lezuhant és meghalt.

A főhadnagy ismert alakja volt a soproni társaságoknak, a soproni helyőrségben, majd a szombathelyi lévegőví kirendeltségnél szolgált és nyugdíjazását kérte: jelentkezett Francia hadseregébe. Ezúttal a Madrid fövotti repülő csapatban már megrongálódott a gépe. Újvohyva kőveszerelést vezetett és a karját tette. Azóta több légi csatában aratott, míg most a termeli vad harcok során lelőttek vadászgépet.

Pángermán agitátorokat vettek őrizetbe a Dunántúlon

Sopron, február 7. A hazai némettség körében folytatott törvényellenes izgatás egyik érdekes fejezete játszódott le Sopron közelében. A sopronkörnyéki némettség körében már hosszabb ideje jár agitációs iratokkal Schwertschir Ferenc, aki Tass Pál felfüggesztett evangélikus elemi iskolai tanítóval és Rauch Alfréd állástalan fiatalemberrel együtt

társaságot alapított a sopronkörnyéki némettség körében való pángermán propagandára.

Schwertschir egyetlen szót sem tud magyarul. Motorkerékpáron járta be a községeket, ahol mindenütt nagyszámú agitációs iratokat, propaganda füzeteket osztott szét.

A csendőrség már hosszabb ideje figyelemmel kísérte Schwertschir működését és megállapították, hogy a pángermán agitátor az utóbbi időben sürűn jelenik meg Balf községben és egy Hauer nevű gazdalegényvel folytat tárgyalásokat. Mint a csendőrség megállapította, Schwertschir és Hauer több községbeli és környéki gazdát toboroztak össze, akikkel

Piller Mihály gazdalegény lakásán

tiltott gyűléseket tartottak.

Ezeket a gyűléseket osztozták szét a propaganda iratokat, tartottak céltalan pángermán agitációs előadásokat és vitaestéket. A propaganda iratok között szerepelt a *Deutsche Arbeit* című Stuttgartban megjelenő lap, amely a magyar ügyekkel foglalkozva

azt írja, hogy Németországnak revíziós követelése van Magyarországgal szemben, mert a népszavazás csalásával elvette Burgenland fővárosát, Sopront.

A társaság tagjai büszkén és öntudatosan Hitler-Jugendnek nevezték magukat és az uccán hangosan és fellatolt kézzel »Heil Hitler!« köszöntéssel üdvözölték egymást. Amikor a főbíró figyelmeztette őket, ezt mondták:

— Semmit sem tehet nekünk Hauer főbíró úr. Megmondták ezt nekünk.

Gyertyaszentelő napján éjjel ismét összegyűlt a társaság Piller Mihály lakásán. A csendőrség értesülést szerzett a dolgról, behatolt a házba és lefogta az egész társaságot propaganda irataival együtt. A társaság tagjai ellen tiltott gyűlés miatt megindult az eljárás.

Véres, halálos összeütközések voltak vasárnap a román vasgárda és a csendőrök között

Bukarest, február 7. A »Mindent az országért« nevű párt, amely újabban ismét felvette a Vasgárda elnevezést, vasárnap a főváros környékén több helyen választói népgyűlést hirdetett és

a korteskedés két helyiségben véres összeütközésre vezetett a csendőrséggel,

miközben az uccai harcok halottai is voltak. A pártvezetőség hivatalos jelentése szerint, amelyet Zelea Codeanu írt alá, a legionáriusok egy csapata teherautón igyekezett az egyik választói gyűlésre, de Maineasa falu előtt csendőrség tartóztatta fel és felszólította a legionáriusokat, hogy forduljanak vissza. A csapat vezetője figyelmeztette a csendőrségre, hogy a vasgárdistáknak joguk van választási propagandát üzni, tehát teljesíteni fogják alkotmányos kötelességüket, mire a teherautó tovább indult.

A csendőrök utána löttek.

Egy golyó fején érte és megölte Dumitru Mija legionáriust, egy másik legionárius szintén fejjel kapott és életveszélyesen sebesült meg. A legionáriusok ezután visszatértek Bukarestbe és párhelyiségükben felravatalozták az agyonlőtt vasgárdistát.

Hasonló véres összeütközés volt Maja falu határában, ahol

a csendőrök golyói két legionáriust életveszélyesen megsebesítettek.

Egyikük, Florian Popescu diák, térdlövést kapott és sebesülten tartóztatták le a csendőrök, majd néhány órával később beszállították egy bukaresti kórházba, ahol tegnap este a nagy vérvesztés következtében meghalt.

A belügyminisztérium ma reggel a csendőrség jelentése alapján hivatalos közlést bocsátott ki, amely a következő két pontban foglalható össze: 1. A csendőrség semmiféle parancsot nem kapott arra, hogy személyekre lőjön, csak az autók gumitömlőire volt szabad lőniük.

2. Az összeütközést a legionáriusok okozták azzal, hogy nem engedelmessé váltak a csendőröknek.

A vasgárdisták között a véres események miatt nagy az izgalom. Zelea Codeanu szerdára összehívta pártjának vezetőségét, hogy határozzanak

maguktartásáról a kormánnyal szemben.

A bukaresti reggeli lapok jelentik, hogy

Averescu tábornagy pártja visszatartotta a kormány részéről felajánlott választási paktumot

s úgy határozott, hogy a márciusi parlamenti választásokon egyáltalán nem vesz részt.

Mérlegek,
súlyok javítását, hitelesítését legelőcsöbbsen vállalja
C s á k ó
Törvényszék és iparkamarával szemben. — Mérlegek raktáron.

Hollandi golyaüdvözlés Fáy István főispánna

Rendkívül kedves üdvözlést hozott a posta Fáy István főispánna. Az üdvözlés Hollandiából egy holland grófnőtől és ezredestől érkezett, akik résztvettek a magyarországi Horthy-távozláson. A lap, amelyen az üdvözlés küldték, jellemző a trónörökösvarás lázára, ami Hollandiát már hetek óta hatalmába kerítette. Az üdvözlő kártyát az orániai ház narancsszínét viselő selyemszalag fűzi át. A kép egy királyi hintót ábrázol, amelyet nyolcas golyafogat húz. A hintót golyakocsis hajlja, hátul golyalakások állanak, oldalt pedig golyafullajtárok adják a díszkíséretet. Az út szegélye apró gyönyörű hollandi tulipán. Mind-egyik tulipánból aranyos bébi nyújtja a kis karooskát, hogy őt vigye a hintó a királyi palotába. Az égbolton golyacsapatok húznak „J” és „B” (Juliana és Bernhard) alakban.

— A szívburok, a szívbillentők a szívmozgás és a szívedgek megbetegedéseinek kezelésében a rendkívül enyhén ható természetes **Ferenc József** keserűvíz fontos segédeszköz, mely reggel éhgyomorra egy kis pohárral bevéve a tápcsatorna tartalmát biztosan felhígítja és azt igen könnyen levezeti. Kérdezze meg orvosát.

Félmilliónál többet sikkasztott az ügétőegylet vezértitkára

Schwab Károly önként jelentkezett. — Őrizetbe vették elődjét, Weissenbacher vezértitkárát is.

Budapest, február 7. A Budapesti Ügétőverseny Egyesület két sikkasztóját, Schwab Károlyt és az egyesület nyugalmazott vezértitkárát, Weissenbacher Aladárt letartóztatta a rendőrség. Félmillió pengőt sikkasztottak el és most megtörtén beszélik el a kihallgatást végző detektíveknek hogyan sikkasztották el a rengeteg pénzt és mire költötték a bűnös úton szerzett hatalmas összegeket. Schwab Károly 17 évvel ezelőtt került az Ügétő Egyesülethez. Szerény modorú ember, csupán egyetlen szenvedélye volt, aminek nem tudott ellenállni.

„Autóbolondnak hívták. Hogy hódolhasson szenvedélyének és autókat vásárolhasson, idegen pénzhez nyult.

Először a belépőjegyekkel manipulált, erre azonban rájöttek és megindították ellene a vizsgálatot. A vizsgálat azonban, amelyet Weissenbacher vezértitkár vezetett, tisztázta Schwabot. Ezt annak köszönhetette Schwab, hogy Weissenbacher is súlyos szabálytalanságokat követett el s így elkerült a bűnös menteni, nehogy a vizsgálat órá is kiterjedjen.

Hat évvel ezelőtt hosszabb szabadságra ment és a pénztár kezelését arra az időre Weissenbach vette át, aki rövid idő alatt sikkasztott 34 ezer pengőt. Amikor Schwab visszavette tőle hivatalát,

a vezértitkár sirva ismerte be a sikkasztásait, Schwab azonban nem tett ellene feljelentést, ehelyett ő is bevallotta, hogy hasonló vízekon evez, ő is sikkasztott.

A bűnös két tisztviselő ekkor fogadott egymásnak hűséget, amely szerint igyekeznek egymás bűnös manipulációit fedezni.

Weissenbachert azonban a nyáron nyugdíjazták és Schwab megremült, hogy a vezértitkár utóda rájön a sikkasztásokra. Hogy megnyugtassa a felzaklatott idegeit, teljes erővel az éjszakai életbe vetette bele magát.

Ezerpengős számlákat csinált, szórta a pénzt, női ismeretségeket keresett és emiatt a boldog családi élete is felborult.

Felesége elköltözött tőle, sőt egy botrányos családi jelenet után öngyilkosságot is kísérelt meg.

Schwab Károly elközbene továbbzuhant a lejtőn: barátainőre tízezreket költött és egyre-másra vásárolta a gyönyörű luxusautókat a sikkasztott pénzekből.

Havi 1500 pengő jövedelme volt, de ehhez minden hónapban 10.000 pengőt sikkasztott.

Hamis jegyzékekkel leplezte a sikkasztásokat, a rovacsolás során azonban minden kiderült. Eddig 470.000 pengő hiányt állapítottak meg 1931-ig visszamenően az Ügétő Egyesületnél, a hiány azonban valószínűleg még ennél is több.

Amikor kipattant a sikkasztás, Schwab Károly eltűnt lakásáról. Egy kis táskával bujkált a budai utcákon, éjszaka a padon aludt öngyilkossági tervvel foglalkozott. A rendőrség rádiókörözést adott ki ellene. Amikor erről tudomást szerzett, vasárnap hajnalban egyik volt régi barátja, Kovács György Miklós nyugalmazott detektívtiszt felügyelő tanácsára

önként jelentkezett a rendőrségen.

ahol őrizetbe vették. Vele együtt már a rendőrség őrizetében van cinkosa, Weissenbacher vezértitkár is, akit a lovak tettek tönkre. Versenyistállót tartott és a lovak minden pénzét elvitték, a sikkasztott ezreket is.

Budapest, február 7. Hétfőn délután megjelent a rendőrségen Schwab Károly különélő felesége és bejelentette, hogy visszavonja a férjéért való jóállást.

A nyomozás során kiderült, hogy Schwab, bár ismert alakja volt az éjszakai életnek és szórta a pénzt, százezreket mégsem hagyhatott a mulatókban és most azt kutatják hová tűnt az elsikkasztott félmillió pengő.

A két letartóztatott sikkasztó megtörtén vallja be a sikkasztásokat.

TRUNKHAHN SZÖVETTEL, CSAK TRUNKHAHN SZÖVET VEHETI FEL A VERSENYT!

KÉRJEN MINTÁI-TARTÓSSÁGI GARANCIÁT
ELADÁS: VI. TERÉZ-KÖRUT 8.
IV. PROHÁSZKA OTTOKÁR-U. 8.

GYÁR: BUDAPEST, XILLENKE-UT. 17

kat, arról azonban nem tudnak számot adni, hogy milyen összeget sikkasztottak.

— Ha megláttam a pénzt — vallotta Schwab —, nem tudtam ellenállni önmagamnak. Szerettem az autót. Ezenkívül új kocsit vásároltam, versenyeken indultam.

— Hozzászórtam a mulatókhoz. Narkotikum volt...

Schwab Károly működésével az Ügétőversenyegyesület rendkívül meg volt elégedve.

Ez év január 1-én fizetését 800 pengőre emelték.

Az Ügétőegylet szerint Schwab Károly érdeme, hogy a totalizátor három és félmillió pengős forgalmát néhány év alatt tíz és félmillió pengőre emelte.

Hétfőn beidézték a rendőrségre azokat a nőket is, akiknek Schwab ékszereket és bundákat adott és elvették tőlük a Schwabtól kapott holmikat.

Bűnügyi zárlatot rendeltek el Schwab minden vagyonára, autójára, bútoraira, részvényeire. És lázasan kutatják, hova tűnt az elsikkasztott hatalmas összeg.

A kihallgatás után a két sikkasztót visszavezették a 200-as cellába.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

Mindkét szemére megvakult, felakasztotta magát

Hétfőre virradóra megrendítő öngyilkosság történt a Kazinczy ucca 3. szám alatt. Kozma János munkaképtelen 70 éves iparos lakott itt egyetlen fiával és az öreg embert gyógyíthatatlan betegség gyötörte, aminek következtében mindkét szemére megvakult. Hangzott is Kozma János, hogy nem bírja már a szenvedéseket és

eladja magától az életet. Tervét vasárnap éjszaka végre is hajtott. Az ajtó sarkára felakasztotta magát és reggel holtan talált rá fia. Az orvos már nem tudott segíteni rajta.

A helyszínére kiszállott rendőri bizottság megállapította, hogy bűntény nem történt és intézkedett a holttest elszállítására.

Rákóczy Imre sajtófőnök beszéde a Vidéki Lapok Országos Egyesületében

Budapest, február 7. A Vidéki Lapok Országos Egyesületében ma este dr. Rákóczy Imre sajtófőnök nagy beszédet tartott, többek között a következőket mondva:

— Alkotmányos életünk nagy jelentőségű országgyűlési alkotásokat tud felmutatni közjogi, gazdasági és szociális téren. A nemzet alkotóerőinek összefogása s a pártok hátsó gondolat nélküli mérséklete kifelé is azt mutatja, hogy Magyarország belpolitikailag szilárdabb, mint valaha is bármikor. A magyar nép legszélesebb rétegeinek magasabb társadalmi, gazdasági és szellemi színvonalra való emelésének szükségessége áthatja az egész nemzetet. Az ország szociális békét, igazságos jövedelemelosztást, szabadságot és rendet akar, erős és megújított nemzeti eszmével.

— A magyar faj felkarolása és védelme gazdasági intézkedésekkel és szociális reformokkal: ez adja meg a teljes megnyugvást.

— A magyar belpolitika teljes nyugalommal készült fel és állt sziklára az idegen eszmeáramlatokkal szemben. A törvény ellen lázadókat a kormány elfogja, ha bérki is vakmerőségében a nemzet életére törne. Az ország gazdasági és szociális átalakulásának szervezését, a megoldandó politikai problémák stratégiáját pedig nem engedti át a kormány semmiféle társadalmi egyesületnek. Ez az ő kötelessége s abba beavatkozást nem tűr. A közvélemény súlya kell, hogy rászorítsa a tökélet szociális kötelességeire, áldozatok viselésére, a magyar ifjúságnak, a jövővel elsősülőknek emberi sorsához és kenyérhez juttatására.

— Irányzatokat látunk, amelyeknek jelszavai mögött élénk küzdelem folyik a politikai és gazdasági hatalomért. E mozgalmak és életnyilvánulások tekintetében élesen külön kell választani, azonban a nemzeti irányok törvénytisztelő, alkotmányosan gondolkodó híveit azoktól az áramlatoktól, amelyek felforgató törekvéseket képviselnek, vagy hűtlenségre és összeesküvésre szövetkeznek. Ezekhez semmi közük nincs a nemzeti gondolat és a keresztény erkölcs eszméiért küzdő magyar társadalomnak. A magyar lelkeség felépülő nemzeti program nem lehet azonos semmiféle alkotmányellenes, nemzetgyalázó izgatással, semmiféle népdöntésre, semmiféle párttotalitásra. A jelszavakkal való izgatás és ez az abnormális idegállapot ma alkalmas arra, hogy a magyar nép lelkébe is belevigye a türelmetlenséget és elhomályosítsa az értelmiséghez tartozók tisztánlátását is. Ez nem politikai kérdés, hanem a nemzet, a nép lelkeinek s élete nyugalmanak követelménye.

— Biztos vagyok felőle, hogy a magyar sajtó segít megvalósítani az átfogó magyar nemzeti és szociális programot, amely a múlt hagyományainak napjaink égető politikai, szellemi és gazdasági kérdéseinek s a jövő kötelességeinek egyfoglaló kritikai erejével

tisztá és világos etikai közösséget terem az alkotó magyarság képzelet és cselekedetei számára.

Ingyen kenyér száz szegénynek

Nikolics Milán, Késes ucca 74. szám alatt lakó pékmester vasárnap száz szegény ember között osztott ki ingyen kenyeret. A jószívű pékmester soha sem feledkezik meg a szerencsétlen éhezőkéről és ha módjában van, a körülményeihez képest, enyhít az éhezők szomorú sorsán.

A *Független Ujság* osztotta szét a jelentkező szegények között a kenyérgyöngyöket. A száz jegy azonban kevésnek bizonyult és többszáz éhes ember a friss cipóra jogosító kenyérgyöngy nélkül távozott. Vasárnap délelőtt osztotta ki Nikolics Milán a száz cipót. A kiváló pékmester ezúttal is kimutatta nemes, emberszerető jószívét, amikor a jegy nélkül jelentkező éheseket sem utasította el és nekik is juttatott az ingyenkenyérből.

Anyai örömök előtt a windsori hercegné

Párizs, február 7. A windsori hercegi pár hétfőn este költözik be a versaillesi La Maya kastélyba. A herceg 6 hónapra vette bérbe az épületet és a kertet.

A Paris Soir értesülése szerint, a windsori hercegné anyai örömök előtt áll, noha a családi esemény bekövetkezése még korántsem áll küszöbön.

Széchenyi István az idegen eszmék tilalomfája

Budapest, február 7. Tegnap este tartotta a Nemzeti Kaszinó Széchenyi emléklakomáját. Az emlékbeszédet kezében a Széchenyi-serleggel gróf Hunyady Ferenc mondotta.

— Széchenyi István volt az egyéniség szertelen lobogása, — mondotta többek között — amely mégis a haladás közepútját világítja meg nyugtalan fényesóvjával. Széchenyi István híve volt a magyar alkotmányának és ezt éppen ma illik kidomborítani, hogy élő tilalomfának állítsuk a legnagyobb magyar alakját, fajunktól idegen, újmódi eszmék érvényesülésével szemben.

— Széchenyi István polgárosítani akarta a magyar népet, de nem a már meglevő német polgárságot kívánta új felsőréteggel a parasztnak maradó magyarok fölé állítani. Nemzete erejét kívánta szaporítani, amikor a jobbágy-ság felszabadításáért küzdött. Politikai szabadságot és a vagyonosodás lehetőségét szánta utódainak, a magyar parasztságnak és nem a kivándorlás tisztítóvizét vagy a minisztériumok poklát.

hírek

A Debreceni Független Ujság partoktól független politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32—12.

Előfizetési ár: Egész évre 28.80 félévre 14.40, negyedévre 7.20 egy óra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

Ügyeletes gyógyszertárak. E héte a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot: »Arany angyal«, Piac uca 50. »Reménység«, Csapó uca 22. »Boesky«, Cegléd uca 22. »Hungária«, Vargakert, Szoboszlai u. 4. f.

RÁDIÓ MŰSOR

KEDD, FEBRUÁR 8.
Budapest I

6.45: Torna. — Utána: Hanglemek. — Kb. 7.20: Étrend, közlemények. 10: Hírek. — 10.20: »Hajdani velencei karnevál«. — Irta: Kenessey Magdolna dr. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. — 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Időjárásjelentés. — 12.05: A rádió szalonzenekara. — Közben kb. 12.30: Hírek. — 13.20: Pontos időjelzés, időjárásjelentés és vízállásjelentés. — 13.30: Farkas Béla és cigányzenekara. — 14.40: Hírek. — 14.55: A rádió műsorának ismertetése. — 15: Árfolyámhírek, piaci árak. — 16.10: »Asszonyok tanácsadója«. Arányi Mária előadása. — 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 17: »Svájci emlékek«. Bethlen Mária grófnő csevegése. — 17.30: Magyarországi Munkásdialektikum Szövetsége képviselőletében a Magyarországi Elemzési Munkások Szövetségének Dalárdája és a Magyarországi Famunkások Szövetségének Dalárdája. Vezényel Nagy Sándor. — 18.20: »Magyar táj magyar szemmel«. (A Felvidék a XVIII. században.) Gogolák Lajos dr. előadása. — 18.50: Tréfás hanglemek. — 19.30: »Pastorale simfónia«. Hangjáték 3 részben. Irta Schiller Emma. — 21: Flesch Ella énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. — 21.35: Hírek, időjárásjelentés. — 22: Közvetítés az Ostende-kávéházából. Kertész Endre dr. jazzzenekara játszik. — Kalmár Pál énekel. — 0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

A debreceni mozdonyfűtők és vontatási munkások 12-én szombaton este 8 órakor táncal, egybekötött teaestét rendeznek a Kispipa vendéglőben, amelyre az érdeklődőket szeretettel meghívja az elnökség. A teajegy belépővel együtt 1.— pengő. (:)

Ne járjon többé fényes ruhában, mert olcsón tőkéletesen fényteleníti Boros ruhafestő, Piac 77.

Ruhagondok az angol hadseregben. Londonból jelentik: Az angol hadsereg vezetői a katonáknak akartak kedvébe járni az új, úgynevezett »koronázás-kék« gálaegyenruhával. Az új uniformisnak azonban nincs sikere. A katonák utálják, mert azt mondják, hogy postásokhoz, parkőrökhöz, vagy kifutókhoz hasonlítanak benne. A hadügyminisztériumban a szakértők most új uniformis tervezésén törnek a fejüket, mert nagyon fontosnak tartják, hogy az angol hadsereg egyenruhája az ifjúságra vonzó hatást gyakoroljon.

„Kelet Népe” irodalmi délután Hajdúböszörményben

Nagy irodalmi esemény volt vasárnap délután a régi hajdúkerületnek a »Kelet Népe« írói gárdája közreműködésével megrendezett irodalmi délután.

A magyar földművelő, főleg a tiszántúli nép soraiból kikerült írókat, előadókat meleg szeretettel, nagy megértéssel és rokonszenvvel fogadta nemesak Hajdúböszörmény földműves népe, hanem az intelligencia is. Ott láttuk a város polgármesterével együtt a társadalmi réteg igen sok tagját. Mint ha az idők jele volna ebben.

Az önálló magyar sorsközösségnek a Duna-völgyében a történelem által igazolt célkitűzését változó felolvasása Bajcsy-Zsilinszky Endrének mély nyomokat hagyott és nagy lelkesedést váltott ki a zsufolásig megtelt nagyterem hallgatóságában.

Kovács Imrénének a magyar népi erők nagy rezervoárját képező földmunkásság nehéz helyzetét feltáró és orvoslást sürgető szabad előadása, Veres Péter tudományos, de azért a közönség nagy részének kulturfokát is figyelembe vevő, a falu és város viszonyáról szóló felolvasása megalátták az utat a hallgatósághoz.

A magyar földművelő nép sorai-

ból, mostoha körülmények között is feltört Istenáldotta tehetségű költők: Erdélyi József, Sinka István önmaguk és osztályos társaik érzelmeit, vágyait, veitették ki kristályosan tiszta, zamatos, magyar népköltészet nyelvének formáiban. Méltóképpen egészítette ki e költői együttest Gulyás Pál döbbentenes erejű verseivel.

A tulnyomólag feketébe öltözött hallgatóság ünnepélyes komolyságot tükröző soraiba, a tavaszi nap-sugar derűs fényét, pajzán vidámságát lopta be a bájos, kedves megjelensű, fiatal és mégis nagy előadói készséggel rendelkező Csiba Klára, aki Szabó Pálnak a »Kelet Népe« szerkesztőjének, az országosan és külföldön is ismert széppróza írónak, egy szelíd néphumorú novelláját, a »Só Mihály« címűt olvasta fel.

Az irodalmi délutánt dr. Csiba Endre nyitotta meg lendületes beszéddel. A bezáró beszédet Kálmán Ferenc mondotta, rámutatva, hogy a magyar nép soraiból milyen izmos és hatalmas tehetségek tudnak kibontakozni, hűek maradva önmagukhoz. A műsort Kiss József konferálta szellemesen, ügyesen. (dr. sz.)

Óvatosságot ajánl az OMGE a németországi munkásexportnál

Agitátorok importálására nincs szükségünk.

Budapest, február 7. Az OMGE igazgatóválasztmányának hétfői ülésén Ráth József felszólalásában a németországi munkásexportkérdés szabályozását sürgette.

Azt tapasztalta ugyanis a gazdátársadalom, hogy a mezőgazdasági munkásságnak nagy csoportja nem akar szerződést vállalni, abban a reményben, hogy bejut abba a munkáscsoportba, amelyet Németországba exportálnak az ottani mezőgazdasági munkák elvégzésére. Az egyik megyéből például hatszáz jelentkezőből csak ötvennégy munkást vettek ki Németországba, de azért a többi ötszáznegyvenhat sem akart elszereződni, ami azután kritikus helyzetet teremthet a mezőgazdasági munkások szerződése

körül. Rendkívül fontosnak tartja ennélfogva, hogy állapítsák meg, hogy milyen kategóriák juthatnak ki Németországba és azután a többiek, akik nem tartozhatnak ebbe a keretbe, idejében szerződést vállalhatnak. Ebben a tekintetben sürgős kormányintézkedést kér. Előállhat az a helyzet, hogy a munkanélküliség növekedni fog azért, hogy a Németországba való kiszállítás reményében sokan nem vállalnak idejében munkát, amikor erre őket felszólították.

Utána még többen is felszólaltak és a beszédeknek az volt a lényege, hogy a munkásexportnál: annál is inkább óvatosságnak kell lenni, mert agitátorok importálására nincsen szüksége az országnak.

Uj gazdát kapott a Hullaház. Évek óta ismert szórakozóhelye Debrecennek a Timár ucai Hullaház, amelynek nagyszerű italfajta közismertek. A Hullaházat most új tulajdonos vette át, Kovács József, aki a koesmáros szakmában elsőrangú szaktekintély. A Hullaházat átalakította, pompásan berendezte és még az eddiginél is finomabb, zamatosabb italokat bocsát a közönség rendelkezésére. Enni és inni egyaránt olcsón és finoman lehet most már a Hullaházban.

BIZALOMMAL vásárolhat Debrecen legrégebb festékszaküzletében, BERGER J. UTÓDA AUSPITZ Csapó u. 16. Takarékoságra is!

A modern iskolásfiú jelszava Londonból jelentik: H. Hainsworth angol iskolaigazgató szerint a modern iskolásfiú jelszava a következő: »Tanuljunk olyan keveset, amilyen keveset csak lehet és reméljük a legjobbakat«. — Majdnem lehetetlen — egy 11—12 éves normális iskolásgyereket »túldolgoztatni«. Egy makacs számára megítátása ehhez képest könnyű feladat.

Zsúfolt ház lesz Guglielmetti szerda esti debreceni hangversenyén. A Zenekedvelők Köre titkársága jelenti, hogy az olcsóbb és közepes árú jegyek nagyrészt elkeltek és holnap már csak a drágább jegyeket és a megmaradt keveses számú olcsóbb jegyeket árúsítják az elővételi pénztárak Guglielmetti Annamária szerda esti hangversenyére. A Zenekedvelők Köre ötödik, ez évben utolsó bérleti hangversenyén ezek szerint zsúfolt ház fogja ünnepelni a népszerű olasz művésznőt, aki műsorán az olasz bel canto irodalom legszebb áriáit, régi mesterek dalait és Mozart-áriákat fog énekelni. A zongorakíséretet ezúttal is a páratlan Herz Ottó dr. fogja ellátni. A hangversenyt, tekintettel az azt követő zartkörü Herz Ottó-jubileumi összejövetelre, pontosan nyolc órakor megkezdik.

Kérelem egy baleset szemtanúhoz. Szilveszter délutánján 4 és 5 óra között egy idős ember a Déri térnek a főposta épülete felé eső járdáján elesészt, elesett és karját törte. Arra kéri azt a jószívű idősebb és fiatalabb hölgyet, akik akkor felsegítették, kegyeskedjenek címüket leadni lapunk kiadóhivatalába.

A prostata megbetegedéseinek kezelésében a rendkívül enyhén ható természetes »Ferenc József« keserűvíz — reggel éhgyomorral egy kis pohárral — gyakran nagy fontosságú szolgálatot tesz azzal, hogy igen könnyű, lág yszékletét biztosít és az egész anyagcserét előmozdítja. Kérdezze meg orvosát.

Lopás a szekérről. Csorján Sándor vásári fuvaros árukat szállított Mikepécsről Debrecenbe. Mikor azonban az árukat át akarta adni, nagymennyiségű vászonnemű hiányzott a szekérről. A tolvajt keresi a rendőrség.

ELADÁS VÉTEL CSERE Hálók, ebédlők, kombinált szobák, szőnyegek, modern konyhák, irodabútorok, Széchenyi u. 6.

Nyomora miatt felakasztotta magát. A nagyrábéi esendőörös telefonon értesítette az ügyészséget, hogy a közönségben Cserdult Márton 56 éves földműves felakasztotta magát és meghalt. Nyomora miatt követte el az öngyilkosságot. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Pusztítják a eseteket. A városi kertészet és a rendőrség erőlyes felhívása ellenére sem szűnik meg a eseterombolások. Az elmúlt éjszaka a Meszena és Perces utcák sarkán 11 darab facsemetét törtek ki ismeretlen tettesek, akiknek kézrekerítésére nyomozás indult.

Debrecen sz. kir. város Iskolákivüli Népművelési Bizottságának vezetésében az ingyenes analabéta tanfolyamok most már megkezdik oktató munkájukat. Felkérjük a munkaadókat, hogy irni-olvasni ne tudók alkalmazottjaikat és ismerőseiket jelentsék be mielőbb (Széchenyi u. 20. sz.) a délelőtti órákban. Jelentkezni állandóan lehet a bizottság titkári hivatalában.

Anyakönyvi hírek

Születések: Kovács István gyári munkás, leány Irén, Szász Imre fiú, fiú Lajos, Varga Lajos kocsis, fiú Lajos, Bereczky Imre majoros, leány Margit, Balogh Sándor gulyás, leány Magdolna, Gáll István MÁV állomás-felügyelő jelölt, Vámospercs, fiú István, Nagy János téglagyári munkás, fiú Lajos, Braun Lázár libakereskedő, fiú Tibor, Asztalos Sándor MÁV pályőr, fiú János, Bordás Lajos fiú, fiú Lajos, Óri Sándor gazdálkodó, fiú János, Tóth András MAV fényező, fiú Tibor, Kovács Gyula klinikai altiszt, leány Éva, Nagy Sándor tűzér százados, leány Petronella, Guta István fiú, leány Erzsébet, Veres Lajos fiú, fiú József, Tóth Antal fiú, fiú János.

Házasságok: Konczek László hírlapíró, Szent Anna u. 42.—Gebe Mártha, Makó, Horváth Vilmos vm. számvetőségi tanácsos—Telkes Sarolta.

Eljegyzések: T. Bagdi Gyula kosárfonósegéd—Bakos Juliánna, Kovács József gazdálkodó—Balogh Mária, Asztalos József gazdálkodó—Nagy Zsuzsanna, Papp Béla tanító—Szily Irma, Lévai Benedek fiú.—Torma Juliánna, Perei Sándor szanatóriumi alkalmazott —Biro Juliánna, Kónya László kovácssegéd—Balogh Róza, Szabó János férfi szabó mester—Asztalos Juliánna, Bucsuk József kifizető—Kocsis Irén.

Halálozások: Kiss Juliánna ref. 2 hónapos, Homok u. 58. Meszesán József npsz. g. kat. 24 éves, Külsővásártér 2. Szövelcs Mária ref. 25 éves, Kishegyesi út 40. Szikszay Sándor földbírtokos, Veress József kereskedő g. kat. 69 éves, Teleki u. 32. Báthory Géza ny. ítélőtáblabíró ref. 75 éves, Szent Anna u. 18. Vattay István tanító r. kat. 42 éves, Sirok. Özv. Végh Gáborné ref. 74 éves, Nagycsere 19. Temesvári István cipész mester ref. 45 éves, Árpádtér 48.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

SPORT

Pénteken lesz a Csókhivatal ősbemutatója a Csokonai-színházban

Pénteken országos figyelmet keltő színházi esemény játszódik le Debrecenben: a Csokonai-színházban ősbemutatóra kerül *Vécsey Leó*, *Tiszai Márton*—*Zerinváry Andor* operettje, a *Csókhivatal*.

A három kitűnő szerző neve maga is biztosíték arra, hogy az ősbemutató sikere túlnő majd Debrecen határain. *Vécsey Leó*nak, az egyik szövegírónak eddig több, mint félszáz könyve jelent meg. *Eletcirkuš* című regényét, amely magyar nyelven három kiadást ért meg, lefordították franciára, németre és olaszra is. *Szerencsétlenség* című regényéből pedig most készítenek filmet. *Vécsey Leó* kitűnő műfordító is, amellyel egész sereg grand guignol egyfelvonásosa került már színpadra.

A Csokonai-színházban most ősbemutatóra kerül *Csókhivatal* meséje a sajtó alatt levő *Szeretem KFT* című regényéből való, ezt *Tiszai Márton*nal

dolgozta át színpadra. *Tiszai Márton* Szegedről került fel Budapestre, ahol ma egyike a legdivatosabb dalszövegíróknak. Száznál több szanóját énekelik, több egyfelvonásosa is színpadra került, egyik nagy budapesti színház pedig a jövő szezomban mutatja be *Pázmány lovag* című verses vígjátékát.

A zeneszerző *Zerinváry Andor*, — aki egyébként tényleges hadnagy, — fiatal kora ellenére egyike a legsikeresebb jazzmuzikusoknak, akinek egész sereg slágerdala van forgalomban és legutóbb ő írta a *Százhuszas tempó* filmváltozatának a zenéjét is. A *Csókhivatal* zenéjéről a beavatottak a legteljesebb elragadtatással nyilatkoznak, pár száma, ami már megjelent, nagy sláger Budapestben.

A prömierre egész sereg színpadi kiadó, budapesti színházgató és kritikus érkezik Debrecenbe.

A MÁV. Filharmonikusok hangversenye

Vasárnap este tartotta második bérleti hangversenyét a MÁV Filharmonikus zenekar. Az utóbbi időben olyan nagy fejlődésről tanuságot tett együttműködés mostani hangversenyén sem okozott csalódást. Gondosan összeválogatott műsor, kitűnő szólista, a karmester gondos, precíz művészi munkája és az együttes ambíciója vasárnap este is sikert hozott a zenekarnak.

Wagner *Tannhäuser* nyitánya, Mozart *D dur* hegedűversenye és Rimsky-Korsakov *Seherezade* suite-je szerepeltek a műsorban. A *Tannhäuser* nyitány szinte beidegzte a vált fenséges zenei dialektikájában Sauerwald Géza nemcsak leegyszerűsítő, lényegyet kereső karmesteri felfogásában mély benyomást keltett.

Mozart *D dur* hegedűversenyét Albert Ferenc hegedűművész tolmácsolásában hallottuk Mozart muzsikát visszaadni a legnehezebb zenei feladatok közé tartozik. Mozart közvetlenségében, elzártságában annyi az elvont elem, oly sterilen tisztá ez a muzsika, hogy annak interpretálásához nemcsak muzikalitás és intelligencia kell,

hanem bírnia kell az előadónak az elvonatkoztatás rendkívül ritka képességével is. Albert Ferenc, ez a fiatal kitűnő hegedűművész, nemcsak egészen elsőrendű ismerője és ura hangszerének, de magasrendű technikai tudása mellett bír azokkal a képességekkel, melyek őt elsőrendű Mozart interpretátorrá teszik. A közönség lelkes tapsokkal jutalmazta az elsőrendű produkciót és a művészek két káprázatos tudással előadott rándással kellett számát megtoldani.

Rimsky-Korsakov *Seherezade* suite-je töltötte ki a műsor második felét.

A méreteiben, hangszerelésében egyaránt hatalmas alkotás nagy feladatot ró úgy a zenekarra, mint karmesterre. Itt külön meg kell említenünk Búza Gábor, a zenekar hangversenymestert, ki szólóját tökéletes szépséggel játszotta. A *Seherezade* előadása újból meggyőzött bennünket arról, a zenekar, mely bár amatőr zenekar, a legnehezebb feladatokat is jól tudja megoldani, ha olyan karmester áll az élén, mint Sauerwald Géza. Sz. V.

A színház heti műsora:

Február 8-án, kedden este A) bérlet 19. számban: **Édes otthon**.

Február 9-én, szerdán este, ketten egy jeggyel: **Egy vidám éjszaka**.

Február 10-én, csütörtökön mérsékelt helyárakkal: **Láz**.

Február 11-én, pénteken prömier-bérlet 18. számban: **Csókhivatal**.

Február 12-én, szombaton délután filléres helyárakkal: **Szakíts helyet**. — Este C) bérlet 20. számban: **Csókhivatal**.

Február 13-án, vasárnap délután bérletszűnet: **Csókhivatal**. — Este bérletszűnet: **Csókhivatal**.

Február 14-én, hétfőn este B) bérlet 21. számban: **Csókhivatal**.

A színházi iroda hírei:

Ma, kedden A. bérlet 19. számban az:

Édes otthon

Szerdán, 9-én

Ketten egy jeggyel

Egy vidám

éjszaka

Ma Színházi Szabadegyetem az Ujságíró Klubban.

Csütörtökön, 10-én mérsékelt helyárakkal a:

Láz

Jön a nagy operett ősbemutató a szerzők személyes jelenlétével a:

Csókhivatal

— A Szülők Iskolája 10-ik előadását február hó 8-án, kedden délután 6 órai kezdettel a Kereskedő Társulat dísztermében tartja, mely alkalommal dr. Zombor Zoltán tanítóképzőintézet tanár: „A tehetség kérdése” című tartja közérdekű előadását, melyre az érdeklődő szülőket és nevelőket ez úton is meghívja a törvényhatóság Iskoláskülső Népnevelési Bizottsága. Közreműködik a Tisza István Dalkör. Belépődíj nincs.

SPORTNAPLO

A vasárnapi bajnoki forduló csattanós meglepetéseket hozott, csak éppen az Ujpest—Boeskey mérkőzés nem hazudtolta meg a papírformát. A játék ugyan más volt, mint várták, de az eredmény — és ez a nagyobbik baj — az Ujpest győzelmét hozta ki. Pedig lehetett volna fordítva is, a Boeskey legalább egy pontot megmenhethetett volna, ha egy kis szerencséje van. De szerencséje sem volt, könnyelmű is volt és hibák is voltak a csapatban. Így úszott el egy, vagy két drága pont és így győzött másodsor Debrecenben az Ujpest, akárcsak 1934-ben, most is 1:0-ra.

A mérkőzés, amint előre megjósoltuk, óriási küzdelmet hozott és éppen emiatt nagyvonalú játék nem tudott kialakulni. Nem volt idő a pepecselésre, gyorsan kellett rugni a labdát s így történt, hogy 90 perccel később egyre fokozódó iramban fej-fej mellett harcolt a két csapat. Sokszor forogtak a kapuk komoly veszélyben, ideges feszültség lett úrrá a pályán és a nézőtérben és ebben az ádáz harcban egyetlen gól született és az is a Boeskey kapujába. Az első félidő 40. percében egy kis tumultus közben Kállai lötte egy méterről.

Az I. félidőben az Ujpest támadott többet, de a Boeskeynek is legalább annyi nagy helyzete volt. Az Ujpestnél Vincze volt a támadások lelke, de szerencsére a szél-sők nem tudták felhasználni a sok jó labdát és Varga is jól védett. A Boeskeynek közben néhány veszélyes helyzete csak balszerencséjével maradt ki. Hajdu, Takács és Markos bombáit részben Sziklai kapus, részben a védők mentették szerencsésen.

Szünet után 5 percig rohamozott az Ujpest, Vincze kapufát lött és ezzel a lilák ki is adták erejüket. A Boeskey csatársorának lelke, a mindenütt jelenlévő Takács felpályáról vezette a labdát, sorra eszelte ki az öt szerelni akaró újpestieket és már a 16-oson belül járt, amikor hátulról gáncsolták. A 11-es nem volt vitás. Belesik azonban felpályáról nekifutva, gyatrán a kapufának rugta a büntetőt. Ennél könnyelműbb 11-es rúgást még nem látott a közönség, amely joggal fogta a fejét, akárcsak a játékosok a pályán.

A hátralevő időben a Boeskey egyre fokozódó iramban növelte fölényét és a végén már 11 újpesti védekezett a kapu előtt. Markos és Pinta bombái göllal kecségtettek, de Sziklai hihetetlen bravúrral védett és az eredmény maradt: 1:0 az Ujpest javára.

Az Ujpest még mindig nem az igazi nagy csapat. Jó a védelme, Szücs, Zsengeller, de a legjobb csatára még mindig Vincze. Stílusa még most sincs a csapatnak, melynek játékmódora erőszakos és helyenként durva.

A Boeskeyben elsősorban Takács kolosszális munkáját kell dicsérni, aztán Markost, Hajdut és Oroszt. Varga most nagyszerű volt. Boros, Finta és Janzso csak helyenként felelték meg. A mezőny legrosszabb embere Palotás volt, aki fogyatékos kondíciója miatt alig tudott mozogni. Minden beavatkozása szabadrugást jelentett az Ujpest javára.

Kitűnő volt Bartók játékevezető. Ha kisebb hibákat csinált is, nagyon vigyázott a szabálytalanságokra és pártatlan érvelének köszönhető, hogy a küzdelem aránylag simán zajlott le.

A forduló sok meglepetése közül kiemelkedik a Ferencváros 1:3 arányú veresége a Szegedtől. A Törökvs 5:1-re verte a Nemzétit, a Budai 1:0-ra a Budafokot. A többi eredmény: Hungária—Phöbus 5:1, Kispest—ETO 4:2, Elektromos—Taxi 1:0. A Hungária 2 pont előnnyel vezet a tabellán, a Boeskey ismét a kiesési zónába esett, mert a Törökvs győzött.

A keleti játékevezetők közgyűlésén az ellenzéki lista győzött. Tarpay Lajos lett társelnök, Nagy Zsolt dr. alelnök és Rose Ferenc főtitkár. Este társasvacsera volt amelynek keretében Kocsis Sándor dr. 15 éves munkássága jutalmául szép emléktárgyat kapott.

DEBRECENI ASZTALITENNISZ-BAJNOKSÁGAI

A Debreceni Torna Egyesület által Debrecen sz. kir. város bajnokságaiért rendezett asztali teniszverseny eredményei:

Kezdek versenye: 1. Horváth DTE, 2. E. Kiss DTE. Ifj. egyéni: 1. Barabás DTE, 2. Pencz DTE, 3-4. Papp DTE és Szentessy DTE. Ifj. páros: 1. Barabás—Pencz DTE, 2. Papp—Szentessy DTE. Ifj. csapatverseny: 1. DTE (Barabás, Szentessy, Pencz). II. o. egyéni: 1. Papp DTE, 2. Szentes DTE, 3. Szentessy DTE, 4. Zsolnay DTE. II. o. páros: 1. Harvich—Füvessy DTE, 2. Zsolnay—Balogh DTE. I. o. egyéni: 1. Barabás DTE, 2-3-4. Balogh DTE, Ujlaky NyTVE, Solyom NyTVE. I. o. páros: 1-2. Solyom—Ujlaky és Kovács—Lantos NyTVE, 3-4. Zsolnay—Balogh és Barabás—Pencz. I. o. csapatverseny: 1. NyTVE (Ujlaky, Solyom, Lantos), 2. DTE I. (Barabás, Pencz, Szentessy), 3. DTE II. (Zsolnay, Balogh, Papp), 4. DTE III. (Fekete, Szentes, Németh). — Indultak még: a gr. Csáky-cserkészcsapat, a debreceni magántisztviselők és a zsidó gimn. csapata.

Megvizsgálják Darányi Ernőné elmeállapotát

Budapest, február 7. Ma délelőtt két fegyőr megtört, kisért szemű asszonyi támogatott fel a büntető törvényszék harmadik emeletére Nagy Pál vizsgálóbíróhoz. Darányi Ernőné, aki a múlt héten egy Zoltán uccai penzióban agyonlőtte Kronstein András ügyvédet. Darányi Ernőné a vizsgálóbíró körülbelül egy óra hosszat hallgatta ki. Az asszony ugyanazokat mondotta el, amiket a rendőrségi vallomásaiban már előadott. A vizsgálóbíró a kihallgatás befejezése után kihirdette előtte az előzetes letartóztatásról szóló végzést, de egyben intézkedett arról is, hogy Darányi Ernőné elmeállapotát törvényszéki orvosszakértő vizsgálja meg.

VALUTAÁRFOLYAMOK

Angol font 16.80—17.—, cseh korona 11.—11.70, dinár 7.25—7.80, USA dollár 334.90—338.90, francia frank 10.75—11.25, leu 2.70—2.80, lira 16.90—17.90, (500 és 1000 líras bankjegyek kivételével), osztrák schilling 80.—80.70, svájci frank 77.80—78.55.

KÖZGAZDASÁG

VÁLTOZATLAN IRÁNYZAT A KESZÁRUPIACON

Ujross márciusra: 19.10, 19.12, zár-
lat 18.90—18.91, májusra: 19.10, 19.12,
zárlat 18.95—18.96.

Tengeri májusra: 13.10, 13.15, zár-
lat 12.96—12.97, júliusra: 13.30, 13.24,
zárlat 13.20—13.22.

Búza: felsőtiszai 77 kg-os 20.45—
20.80, 78 kg-os 20.75—21.10, 79 kg-os
21.00—21.30, 80 kg-os 21.15—21.40.

Rozs: 18.60—18.75.
Takarmányárpa: elsőrendű 16.25—
16.60, középmínőségű 15.25—15.50.

azb: elsőrendű 16.30—16.50, közép-
mínőségű 16.20—16.30.
Tengeri: 12.25—12.35.
Búza: 600 mm felsőtiszai 80-as 21.40

150 mm szabolesi 80-as 21.37.5, 300
mm szabolesi 80-as 21.40, 300 mm
szabolesi 80-as 21.40, budapesti pari-
tásban.

SERTÉSVÁSÁR

A tegnapi napon megtartott sertés-
vásárra felhajtottak 397 db kövérser-
tést, ebből elkelt 384 db. Sovány ser-
tést felhajtottak 1039 db-ot, elkelt 249
db. Árak elősúly kg-ként értendők:
hízalóbeli nehéz 96—98 f, hízalóbeli
közép 90—96 f, szedett nehéz 86—94
f, szedett közép 84—90 f, könnyüser-
tés 80—84 f, sovány koca 90—97 f,
süldő 95—110 f, húsertés 85—95 f,
választott malac páronként 25—32 P.
Irányzat vontatott.

A ferencvárosi sertésvásárra

felhajtottak 6536 darab sertést, köz-

tük 1401 darab angol húsertést. —
Előző napi maradvány 22. Az irányzat
közepes.

Árak: prima uradalmi zsírsertés pá-
ronként 340 kg-on felül 110—112, I.
szedett 102—104, III. 92—96, angol
sonkasertés 104—105, II. 98—100,
exportzsír, márkázott 162 fillér kg-
ként.

5352/1938 VI.

HIRDETMÉNY.

A rézgálic forgalmi áráról.

Értesítem a város érdekelt lakosá-
gát, hogy a m. kir. földművelésügyi
miniszter úr 111.041/1937 I. 2. számú
körrendelete alapján megállapította a
rézgálic helyi forgalmi árát, amely
szerint 100 kg, vagy ennél nagyobb
tételben a rézgálic q-ként 63.90 fillé-

léért hozható forgalomba, amely árak
hoz 100 kilón aluli vétel esetén külön-
ként 1 1/2 fillér kimérési ár számítható
hozzá.

A rézgálic helyi forgalmi árát fel-
tüntető táblák a rézgálic forgalomba-
hozásával foglalkozó üzletekben ki-
van függesztve és az árak betartását a
hatóság is ellenőrizni fogja.

Amennyiben a vásárló közönség ré-
széről az árak betartása körül vala-
minő szabálytalanság állapítható meg,
a szükséges intézkedések fogana-
tosítása végett ez a körülmény a vá-
rosi elsőfokú közigazgatási hatóság-
hoz bejelentendő.

Debrecen, 1938 február 3.

Polgármester.

VÁSÁROLJON HIRDETŐINKNEI!

**EGY APRÓHIRDETÉS
EGYSZERI KÖZLESE
10 SZÓIG A DEBRECENI
FÜGGETLEN UJSÁGBAN
HÉTKÖZNAP 50 FILLER,
VASARNAP 70 FILLER.**

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak
duplán számíthatnak. — Üzleti
hirdetésre más tarifa. — Felvi-
lágosítással készséggel szolgál-
unk. — Apróhirdetéseket este
8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12

Levelezés

**Meleg habseyem
Pongyolák**

Gyönyörű ízben
Hihetetlen olcsó áron

HAVAS harisnyában

Katonatisztek.

altisztek, „Unió” tagok el-
sőrendű tuzifát, szenet,
kékcsot, brikettet a legol-
csóbb áron kapják. 100 kg,
már házhoz szállítva. Vágó
József tűzifa- és szénkeres-
kedésében. Margit-fürdő-
mellett. Telefon: 10—24.

Betöltendő állás

Helyi ügynök
fűszerszakmában felvéte-
lik azonnalra Adorján
László cégnél.

Beteg

fiatalasszony mellé tisz-
tességes 30—40 év körüli
ápoló asszonyt keresek
bentkosztra, főzni tudjon
Piac uca 58. sz. Házfel-
ügyelő. 213

Önállóan

dolgozó masamódot, első-
rendű munkaerőt állandó
alkalmazásra azonnal fel-
vesz Tóth nőikalapgyár,
Győr. 230

Allást keresők

Izr.

leány vagyok, gyermek
mellé ajánlkozom, házi
munkában segítek. —
Címet a kiadóba kér. 256

Nyugdíjas

bármilyen munkát elvál-
lal. Elmegy napszámba is.
Cím a kiadóban. 5422

Kiadó lakás

Garantáltan

tiszta, esinos bútorozott
szoba kiadó fűrdőszobával.
Cím a kiadóban.

Rendelőnek

is alkalmas háromszobás,
fürdőszobás uccai lakás
május 1-re kiadó. —
Batthyány uca 6. Megte-
kinthető délelőtt 11—13
óra között. 257

Két

uccai szobából álló garzon-
lakás, kizárólag magános
úrnak, vagy orvosi rende-
lőnek (ma is az) április hó
1-től Csapó uca 10. sz. ki-
adó. Ertekezni a tulajdo-
nossal az udvari lakásban.
151

Különbejárattú

világos parkettes szoba
egy vagy két személy ré-
szére kiadó. Piac u. 58., I.
emelet, 17-es ajtó. 133

Egy

szoba, konyhas lakás ki-
adó 15-re, vagy 1-re. Mes-
ter u. 20. sz. Ertekezni:
Csapó u. 25. (Bartha.) 253

Ingatlan

Eladó

háza három- és négyszobás
komfortos lakásokkal, gáz-
vízvezetékekkel, 360 kvadrát
területtel, gyümölcsösökkel,
parkírozott udvarral. Rá-
kői u. 35. 239

Olesó házhelyek

eladók a Luther és Kuruc
uccák sarkán Felvilágosí-
tást ad dr. Csányi Farkas
Attila ügyvéd. Werbőczy
ucca 12., I. emelet. 3412

Eladó

sürgősen 1 szoba, konyha,
speizből álló kis ház kert-
tel. Ertekezni lehet: Virág
u. 38. sz. 141

Biztos

megélhetést nyújtó Teglás
kert, Balogh Mihály uca
6. számú ház olesón eladó
(fűszerüzlet). Megbizott:
Máté-ingatlaniroda. 238

A Vértesi

ligeten, Haláp közelében,
13 holdas tanya erdővel,
szőlővel örökáron eladó. —
Ertekezni a helyszínen.
Vámos Ferenc. 231

Családi ház

központban eladó, esetleg
kiadó. Megtekinthető 10—
11-ig, 2—4-ig hétköznap.
József kir. h. u. 18. 187

Eladás

Irógép

jó állapotban sürgősen el-
adó. Hatvan u. 4., nyomda.
258

Női

télcipő, három pár, olesón
eladó. Szechenyi u. 45., ke-
resztépiület. 156

Barna

vaságy s egy fényezett éj-
jeliszekrény eladó. Ven-
dég uca 59. Fehérné. 176

Modern

háló, ebédlő, konyhaberén-
dezés, hármasszekrény, —
kombinált szekrény, antik
írásztal, szelön, kártya-
asztal eladó. Hatvan 18.
237

TENNISZPÁLYA

felszerelése, drótkerítés, —
háló eladó. Sas u. 4., ügy-
védi iroda.

Eladó

2+1 lámpás jó rádió, egy
alig használt ág sodrony-
nyal, vagy külön is. Eg-
sőtét rókaboa. Megtekin-
thető 12-től 1-ig. Hatvan u
L. I. kapu III. e. 12-b.

Teljesen

jókarban levő koresolya
eladó. Hatvan u. L. I. kapu
III. em. 12-B. 2294

Rádió

Rádió,

villanyszerelés, javítás leg
olesóbban, felelősség mel-
lett. Eredeti gyári gépek
raktáron. Kedvező fizetési
feltételek. Miklós uca 2.
200

Vétel

Fáy arckrémes tégelyeket
visszavesz
Grósz Nagy Ferenc Arany
egyszarvú gyógyszerára
(Színház mellett). 5193

Veszek

bútorokat, zongorákat, író-
gépeket, motorkerékpáro-
kat, mindenféle ingóságok-
kat magas áron. Degenfeld
tér 6. 5507

Ocskavasakat

mielőtt venne vagy eladna
keresse fel Fischer Andort
Csapó u. 89. Telefon 28-59.
Ócska gépeket vásárolok.

Aranyat.

ezüstöt, fogaranyat, zálog-
cédulát a legmagasabb ár-
ban veszek. Braun, Piac
31. 210

Ajánlat

Alkalmi vétel.

A legszebb akác hasábfá
25 mázsás tételben házhoz
szállítva mázsánként 3.20
pengőért eladó. Akácfa-
karó megrendelhető. Kov-
ács, Szent Anna 36. 255

Idei

juhturó, tea- és főzójavak,
emetháli, trapista sajtok,
halkonzervek legjobb mi-
nőségben legolcsóbban be-
szerezhető: Sajtüzletben,
Csapó u. 28. Telefon: 26-68.
206

Fajalma,

hibás, igen olesón, egész
nap. Piac u. 44., pincében.
184

Király kávéj

kitűnőek. Aromás, zama-
tos kávé Király üzleté-
ben a vevő előtt pörkölik.
Degenfeld-tér 11. 5470

Gépirótaxi

Telefon: 34—56. Vállal le-
velezést, másolást, gép-
leírást. (Gambrius-átjáró.)
2210

Zamatos

újlétaí sajtát termésű bo-
raim literenként is kap-
natók. 36 f. Bothlen 44.
5409

Legfinomabb

szilvaíz és gyümölcsíz 10
kilós láda (nettó súly) vs-
teluél 12 pengő a Déligyü-
mölesesarnokban, Piac u.
7.

Legszebb

ajándék egy eregetj fe-
tmény a Képszalomból. —
(Gambrius átjáró.) Tele-
fon: 34—56. 2211

Ellátás

Hungária pensió

Debrecen, Ferenc József
59. szám. Telefon 23—39.
Családi otthon, kitűnő
konyha, a legszigorúbb
liétak.

90 fillérért

4 fogásos kismenü' kap az
Ujságírók Clubjának ét-
termében. Kitűnő házi-
koszt. Külön diétás kony-
ha. Piac uca 26., I. em.

Oktatás

Német

oktatás: 24 óra 6 pengő.
Kossuth uca 41. 2237

Németül

beszélni rövid idő alatt
megtanítom. Hatvan uca
L. I. kapu. III. 54. 2052

Különléle

Mindennemű

varrást, fehéreműt is, ja-
vítást, harisnyatápalást,
3 párból kettőt készítek,
házhoz is megyek. József
kir. herceg uca 22., kis-
lakás. 89

HUSFÜSTÖLES

olesón, pontosan, kifogas-
talanul Teleki uca 88. sz.
alatt. 5489

A szerkesztést és ki-
adásért felelős: THURY
LEVENTE. Lapmú-
dos: Debreceni Füg-
getlen Ujság Vállalat. Ny-
omda: Tiszántúli Könyv- és
Lapkiadó R. T. József kir.
herceg uca.